

Vprašanja in odgovori nova pravila za potovanje s hišnimi živalmi in potne liste za hišne živali za državljane EU, ki potujejo znotraj ali zunaj meja EU

Uvod

Z 29. decembrom 2014 se spreminja zakonodaja na področju potovanja s hišnimi živalmi in njihovih potnih listov. V tem dokumentu poskušamo odgovoriti na glavna vprašanja, ki se vam morda postavljajo v zvezi s temi spremembami. Ta dokument je bil pripravljen v sodelovanju z Evropsko komisijo. Kljub temu vam svetujemo, da se za najnovejše informacije obrnete na pristojne organe v državi izvora in namembni državi.

Vprašanja in odgovori o novih pravilih za potovanje s hišnimi živalmi in njihove potne listi

SPLOŠNO.....	3
1. Od vključno 29. decembra 2014 dalje se zahtevajo novi potni listi za hišne živali. Kaj to pomeni za mojega psa, mačko ali belega dihurja?	3
2. Živim v Evropski uniji. Kje lahko dobim potni list za hišne živali?.....	3
3. Katere živali potrebujejo ta potni list?	3
4. Koliko stane potni list za hišne živali ?.....	3
5. Kako zgodaj pred potovanjem naj stopim v stik s svojim veterinarjem?	3
6. Kaj če potujem z več kot petimi hišnimi živalmi?	4
7. Kakšne so glavne zahteve v zvezi s potovanjem s hišnimi živalmi znotraj EU?	4
9. Ali moram kot lastnik med potjo spremljati svojo hišno žival?	5
10. Kakšna je najnižja starost za potovanje moje hišne živali?	5
11. Kaj se zgodi, če potujem s hišno živaljo in ne izpolnujem zahtev?.....	5
12. Sem na počitnicah na Bližnjem vzhodu ali v severni Afriki in želim domov pripeljati potepuško žival. Kakšne so zahteve?	5
VSTAVITEV MIKROČIPA	6
1. Zakaj mora biti moja hišna žival pred potovanjem označena z mikročipom?.....	6
2. Kje lahko označim svojo hišno žival?	6

3. Je označevanje s tetoviranjem dovoljeno?	6
4. Je treba žival označiti pred cepljenjem proti steklini?	6
CEPLJENJE PROTI STEKLINI	7
1. Zakaj je cepljenje proti steklini tako pomembno?	7
2. Kako pogosto je treba cepiti hišno žival proti steklini?	7
3. Kdaj je potreben odvzem krvi za test na steklino?	7
4. Ali morajo biti proti steklini cepljene tudi živali, mlajše od treh mesecev?	7
5. Ali se zahtevajo tudi druga cepljenja?	7
6. Kaj storiti, če moja žival po cepljenju zboli?	8
POTNI LIST ZA HIŠNE ŽIVALI	8
1. Od vključno 29. decembra 2014 dalje se zahtevajo novi potni listi za hišne živali. Kaj to pomeni za mojega psa, mačko ali belega dihurja?	8
2. Zakaj se uvaja novi potni list za hišne živali?	8
3. Kakšne so najpomembnejše razlike med starim in novim potnim listom za hišne živali?	8
4. Kaj naj storim, če izgubim stari potni list za hišne živali?	8
5. Nisem državljani EU, a bom s svojo hišno živaljo več let živel v EU. Ali lahko v tem obdobju dobim potni list za hišne živali za uporabo znotraj EU?	9
6. V državo članico EU potujem iz tretje države. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?	9
7. Iz države članice EU potujem v tretjo državo. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?	9
8. Živim na enem izmed necelinskih ozemelj EU, na primer na Martiniku ali Kanarskih otokih. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?	9
ZDRAVLJENJE PROTI TRAKULJI IN DRUGE BOLEZNI	11
1. Kdaj vaša žival potrebuje zdravljenje proti trakulji?	11
2. Kaj storiti, če moja hišna žival po potovanju zboli oziroma se bojim, da je bila izpostavljena bolezni?	11
VEČ INFORMACIJ	11
1. Kje lahko poiščem dodatne informacije?	12

IZJAVA O OMEJITVI ODGOVORNOSTI: Četudi so se avtorji trudili zagotoviti čim večjo pravilnost informacij v tem dokumentu, se je za najnovejše informacije priporočljivo obrniti na pristojne organe v državi izvora in ciljni državi. Avtorji ne morejo prevzeti odgovornosti niti jamčiti za pravilnost, točnost ali popolnost informacij na tem seznamu vprašanj in odgovorov.

SPLOŠNO

1. Od vključno 29. decembra 2014 dalje se zahtevajo novi potni listi za hišne živali. Kaj to pomeni za mojega psa, mačko ali belega dihurja?

Če je vaša hišna žival dobila potni list pred 29. decembrom 2014, novega ni treba pridobiti. Stari potni list je še vedno veljaven.

Po 29. decembru 2014 pa se bodo izdajali novi potni listi za hišne živali.

2. Živim v Evropski uniji. Kje lahko dobim potni list za hišne živali?

Obrnite se na veterinarja v domači državi. Nacionalni organi v posamezni državi članici so odgovorni za razdeljevanje potnih listov veterinarjem, pooblaščenim za izdajanje potnih listov.

3. Katere živali potrebujejo ta potni list?

Novi evropski sistem velja za mačke, pse in bele dihurje. Za druge hišne živali velja nacionalna zakonodaja.

Zato se glede vseh drugih hišnih živali, s katerimi želite potovati, obrnite na nacionalne organe v domači državi oziroma v državi, v katero želite potovati. Če je vaša hišna žival križanec, na primer bengalska mačka ali volčjak, se obrnite na pristojno ministrstvo v domači državi.

4. Koliko stane potni list za hišne živali ?

Takse za izdajo potnih listov za hišne živali niso določene. Cena je odvisna od države, veterinarja, ki izdaja potni list, in drugih postopkov v zvezi z izdajo.

5. Kako zgodaj pred potovanjem naj stopim v stik s svojim veterinarjem?

Priporočamo, da s svojim veterinarjem stopite v stik čim prej pred načrtovanim potovanjem s hišno živaljo. Odvisno od namembne države lahko

postopek priprave na pot traja od nekaj tednov do nekaj mesecev, saj morda cepljenje proti steklini ni veljavno oziroma vaša hišna žival potrebuje še krvno preiskavo. Če potujete znotraj EU, vam priporočamo, da se pri veterinarju oglasite vsaj dva meseca pred načrtovano potjo; če je vaš cilj zunaj EU, to storite še prej.

6. Kaj če potujem z več kot petimi hišnimi živalmi?

Če potujete v spremstvu več kot petih živali, se morate ravnati po zahtevah za trgovino z živalmi (velja tako za potovanja znotraj in zunaj EU). Za pridobitev ustreznih potrdil se obrnite na ministrstvo v svoji državi.

Izjema velja za potovanje na razstavo, tekmovanje ali športno prireditev, v kolikor so živali starejše od šestih mesecev. Lastnik mora o tem predložiti dokaz.

7. Kakšne so glavne zahteve v zvezi s potovanjem s hišnimi živalmi znotraj EU?

Glavne zahteve v zvezi s potovanjem s psi, mačkami in belimi dihurji so:

- da je žival označena z mikročipom,
- da ima veljavno cepljenje proti steklini,
- da je od cepljenja do dneva potovanja preteklo ustrezno obdobje (vsaj 21 dni, razen pri obnovitvenih odmerkih),
- da je žival prejela zdravilo proti *Echinococcus multilocularis*: za pse v nekaterih državah neobvezno

8. Kakšne so glavne zahteve pri potovanju s hišnimi živalmi v državo zunaj EU?

Pozanimajte se o zahtevah države, v katero potujete, in zahtevah, ki veljajo ob povratku v EU. Poleg tega, da mora biti hišna žival označena z mikročipom in imeti veljavno cepljenje proti steklini, bo morda treba, preden zapustite EU, opraviti test na vzorcu krvi, ki ga veterinar odvzame vsaj 30 dni od datuma cepljenja in ki mora biti analiziran v

odobrenem laboratoriju. Priporočamo, da se priprav lotite pravočasno pred potovanjem, saj lahko postopki za nekatere države trajajo po več mesecev.

9. Ali moram kot lastnik med potjo spremljati svojo hišno žival?

Da, načeloma morajo biti hišne živali v spremstvu svojega lastnika. Ker se to lahko v določenih okoliščinah izkaže za težko izvedljivo, šteje, da je hišna žival v spremstvu lastnika, če potujeta v razmaku, krajšem od petih dni. V primeru, da potujete pred svojo hišno živaljo ali pozneje, boste morda potrebovali pomoč pooblaščenega osebe.

10. Kakšna je najnižja starost za potovanje moje hišne živali?

Mnoge države ne dovoljujejo potovanja v tujino za hišne živali, mlajše od štirih mesecev.

Od 29. decembra 2014 mora biti vaša hišna žival stara vsaj 12 tednov, da jo lahko cepite proti steklini z namenom potovanja. Nekatere države dopuščajo potovanje živali, mlajših od dvanajst mesecev, brez cepljenja proti steklini, večina pa ne. O tem se morate zanimati pred potovanjem. Če je žival cepljena s cepivom proti steklini, ki glede na tehnične specifikacije dovoljenja za promet zahteva le en odmerek, lastnik z živaljo ne sme potovati prej kot 21 dni po cepljenju.

11. Kaj se zgodi, če potujem s hišno živaljo in ne izpolnjujem zahtev?

Še pred potovanjem poskrbite, da bo vaša hišna žival v celoti izpolnjevala zahteve za potovanje. Prepovedano je potovati v tujino s hišno živaljo, ne da bi upoštevali pravila za potovanje s hišnimi živalmi. Hišne živali, ki ne izpolnjujejo zahtev za potovanje, lahko predstavljajo resno tveganje tako za zdravje živali kot za zdravje ljudi. V državo lahko vnesejo steklino, kar ima lahko dramatične posledice. Hišne živali, ki ne izpolnjujejo zahtev za potovanje, so lahko poslani v karanteno, zavržene ali v skrajnem primeru usmrčene na lastnikove stroške. Za kršilce pravil veljajo stroge kazni. Države preverijo VSE živali, ki vstopajo na njihovo ozemlje iz tretjih držav, in nediskriminatorno preverjajo živali, ki na njihovo ozemlje vstopajo iz drugih držav članic.

12. Sem na počitnicah na Bližnjem vzhodu ali v severni Afriki in želim domov pripeljati potepuško žival. Kakšne so zahteve?

Pazljivo! Steklina je v teh državah še vedno prisotna! Potepuške živali ne morete nemudoma pripeljati domov, saj ni podatkov o njihovem statusu stekline. Če je žival okužena s steklino, med okužbo in prvimi simptomi okužbe običajno preteče od enega do treh mesecev; v posamičnih

primerih lahko to obdobje traja od manj kot enega tedna do več kot enega leta. Tako je lahko tudi na pogled popolnoma zdrava žival vseeno okužena.

Žival lahko pripeljete domov, potem ko je bila označena z mikročipom in bila cepljena proti steklini po veljavni shemi. Odvisno od države mora biti poleg tega morda opravljen tudi test na vzorcu krvi, odvzetem vsaj 30 dni od datuma cepljenja in analiziranem v odobrenem laboratoriju. Žival lahko pripeljete domov šele po treh mesecih od odvzema krvi.

VSTAVITEV

MIKROČIPA

1. Zakaj mora biti moja hišna žival pred potovanjem označena z mikročipom?

Vstavitve mikročipa pred potovanjem je pravna obveznost!

Z vstavljanjem mikročipa in registracijo vaše hišne živali v podatkovno zbirko domače države zelo povečate verjetnost, da se bo vaša hišna žival vrnila domov, če se je izgubila ali so jo ukradli. V nasprotju s pasjimi značkami in ovraticami, ki lahko odpadejo ali se jih odstrani, je vstavljanje mikročipa trajnejša oblika označevanja vašega psa.

2. Kje lahko označim svojo hišno žival?

Mikročipe v hišne živali vstavlja veterinarji. Ob vstavitvi mikročipa lahko veterinar žival tudi pregleda in po potrebi opravi cepljenja (vključno proti steklini). V nekaterih državah lahko žival označijo tudi drugi strokovnjaki, ki so bili za to posebej usposobljeni.

3. Je označevanje s tetoviranjem dovoljeno?

Da, a za premike v tujino tetovirano znamenje velja le, če je bila žival označena pred 3. julijem 2011 in če je tetovaža jasno čitljiva.

4. Je treba žival označiti pred cepljenjem proti steklini?

Da, vaša žival mora biti ustrezno zdravljena v pravilnem zaporedju. Mikročip je treba živali vstaviti pred cepljenjem, da se tako zagotovi istovetnost živali ob cepljenju.

CEPLJENJE PROTI STEKLINI

1. Zakaj je cepljenje proti steklini tako pomembno?

Cepljenje proti steklini vašega psa varuje pred okužbo s steklino.

Steklina je še vedno ena izmed najresnejših virusnih zoonoz na svetu. Čeprav jo je mogoče stoodstotno preprečiti, po ocenah vsako leto zaradi nje umre 55 000 ljudi: skoraj vsi smrtni primeri se zgodijo v državah v razvoju in polovica žrtev je mlajših od 15 let.

V Evropski uniji se je pojavnost stekline od osemdesetih let prejšnjega stoletja neznansko zmanjšala, v glavnem zaradi kombinacije cepljenja domačih psov in prostoživečih živali. Zaradi teh ukrepov veliko evropskih držav zdaj šteje za države, proste stekline, in je steklina skoraj pozabljena bolezen.

Kljub temu je steklina še vedno razširjena v več državah Evropske unije. To pomeni, da je nujno treba poskrbeti, da so naši psi cepljeni, in uporabiti skrajno previdnost pri uvozu psov iz držav, kjer je steklina, ki jo prenašajo psi, še vedno prisotna.

2. Kako pogosto je treba cepiti hišno žival proti steklini?

V skladu s tehničnimi specifikacijami dovoljenja za promet s cepivom v državi, v kateri je žival cepljena. Na to vprašanje bo znal odgovoriti veterinar.

Nova pravila evropskim državam narekujejo, naj pripravijo seznam odobrenih cepiv proti steklini. Čim bo seznam pripravljen, bomo v ta dokument vstavili povezavo nanj.

3. Kdaj je potreben odvzem krvi za test na steklino?

Odvzem krvi je potreben pri potovanju v nekatere države zunaj EU in ob povratku iz njih.

4. Ali morajo biti proti steklini cepljene tudi živali, mlajše od treh mesecev?

Ne, žival, mlajša od treh mesecev, je pogosto premlada, da bi bilo cepljenje proti steklini učinkovito, in zato je z novimi pravili določena najnižja starost za primarno cepljenje proti steklini 12 tednov.

5. Ali se zahtevajo tudi druga cepljenja?

Za potovanje znotraj EU se ne zahtevajo nobena druga cepljenja poleg cepljenja proti steklini. Če potujete zunaj EU, se morda zahtevajo tudi druga cepljenja. Prosimo vas, da se o tem pozanimate vnaprej.

Kljub temu je zaradi varovanja zdravja živali nadvse priporočljivo cepiti žival tudi proti drugim pogostim boleznim, še zlasti proti pasjemu parvovirusu, virusu pasje kuge, pasjemu adenovirusu in virusu mačje kuge.

6. Kaj storiti, če moja žival po cepljenju zboli?

Stranski učinki pri cepivih, vključno tistih proti steklini, so izredno redki, a do njih lahko pride. Če pri svoji živali opazite reakcijo na cepivo, vedno obvestite svojega veterinarja, pa čeprav bi šlo le za blago reakcijo, ki mine sama.

POTNI LIST ZA HIŠNE ŽIVALI

1. Od vključno 29. decembra 2014 dalje se zahtevajo novi potni listi za hišne živali. Kaj to pomeni za mojega psa, mačko ali belega dihurja?

Če je vaša hišna žival dobila potni list pred 29. decembrom 2014, novega ni treba pridobiti. Stari potni list je še vedno veljaven.

Po 29. decembru 2014 pa se bodo izdajali novi potni listi za hišne živali.

2. Zakaj se uvaja novi potni list za hišne živali?

Novi potni list za hišne živali se uvaja, da bi se izboljšala njegova varnost.

3. Kakšne so najpomembnejše razlike med starim in novim potnim listom za hišne živali?

Novi potni list za hišne živali bo vseboval:

- prozorne samolepilne zaščitne folije, s katerimi se bo zapečatila stran s podatki o mikročipu in nalepkami o veterinarskem zdravljenju,
- stran s podrobnostmi o veterinarju, ki je potni list izdal,
- datum začetka veljavnosti cepiva proti steklini (z izjemo obnovitvenih odmerkov); to lastniku hišne živali omogoča jasn pregled nad veljavnostjo potnega lista za potovanje in poenostavlja postopek preverjanja skladnosti.

4. Kaj naj storim, če izgubim stari potni list za hišne živali?

Stopite v stik s svojim veterinarjem, ki vam bo izdal nov potni list za vašo žival in jo ponovno cepil.

5. Nisem državljan EU, a bom s svojo hišno živaljo več let živel v EU. Ali lahko v tem obdobju dobim potni list za hišne živali za uporabo znotraj EU?

Da. Obrnite se na veterinarja v kateri koli državi članici EU, da svojo hišno žival ustrezno cepite in zanjo dobite potni list.

6. V državo članico EU potujem iz tretje države. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?

Ne, načeloma se potni list za hišne živali uporablja le za hišne živali, ki potujejo med državami članicami Evropske unije. Kljub temu lahko potni list za hišne živali uporabljate tudi za potovanje v ali iz ene izmed sosednjih držav, ki uporabljajo pravila EU. Te države so: Andoro, Ferske otoke, Gibraltar, Grenlandijo, Islandijo, Lihtenštajn, Monako, Norveško, San Marino, Švico in Vatikansko mestno državo.

Potni list za hišne živali lahko uporabite tudi, če se vračate iz tretje države, pod pogojem, da so zahteve, ki veljajo za zadevno državo, izpolnjene, še preden zapustite EU.

V vseh drugih primerih mora vašo hišno žival spremljati veterinarsko zdravstveno spričevalo, ki ga izda uradni veterinar.

7. Iz države članice EU potujem v tretjo državo. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?

Nekatere tretje države upoštevajo tudi evropski potni list za hišne živali pod pogojem, da ustrezno stran potnega lista overi uradni veterinar. Prosimo vas, da se o tem pozanimajte vnaprej.

8. Živim na enem izmed necelinskih ozemelj EU, na primer na Martiniku ali Kanarskih otokih. Ali lahko uporabljam evropski potni list za hišne živali?

Da, za potovanja z naslednjih necelinskih ali čezmorskih ozemelj ali nanje lahko uporabljate potni list za hišne živali:

- Grenlandija in Ferski otoki (danski potni list za hišne živali);
- Francoska Gvajana, Guadeloupe, Martinik, Reunion (francoski potni list za hišne živali);
- Kanarski otoki (španski potni list za hišne živali);

- Azori in Madeira (portugalski potni list za hišne živali);
- Gibraltar (poseben gibraltarski potni list za hišne živali).

[VET] 8. Ali lahko po 29. decembru 2014 še porabim stare vzorce potnih listov za hišne živali, ki jih imam na zalogi?

Ne, veterinarji po 29. decembru 2014 ne smejo več izdajati starih potnih listov. Lastniki hišnih živali, ki so potni list dobili pred 29. decembrom 2014, lahko še naprej uporabljajo isti potni list. To pomeni, da jim ni treba izdati novega potnega lista.

[VET] 9. Ali naj s prozorno folijo zapečatim tudi stare potne liste za hišne živali?

Ne, a iz varnostnih razlogov lahko s prozorno samolepilno zaščitno folijo zapečatite stran, kjer so podatki navedeni v obliki nalepk.

[VET] 10. Na katerem spletnem mestu se najhitreje preveri, katere države imajo dodatne zahteve?

Veliko informacij je na voljo na spletnem mestu evropske komisije:

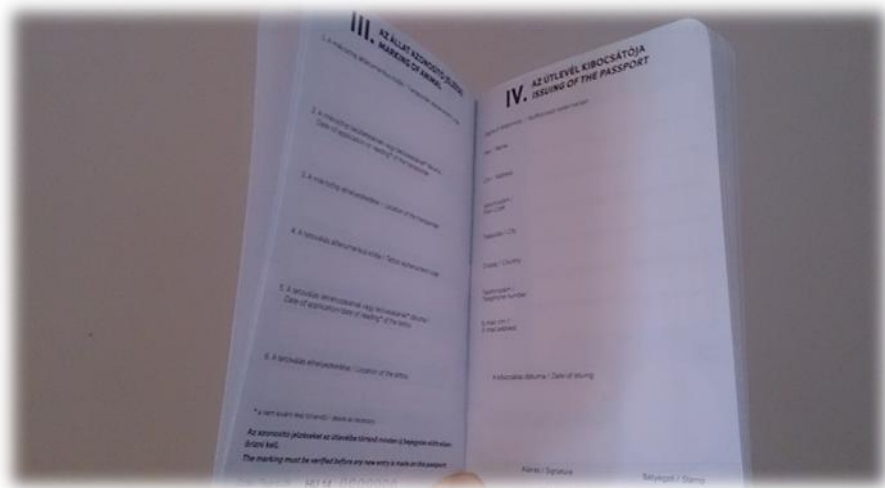
http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/index_en.htm in na spletnih mestih držav članic.

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/nat_rules_dogscatferret_en.htm

[VET] 11. Kakšne so obveznosti veterinarjev zvezi z vodenjem evidence?

Z novo uredbo se od veterinarjev zahteva, da vsaj tri leta vodijo evidenco številke potnih listov hišnih živali in naslednjih podatkov iz oddelkov I, II in III potnih listov za hišne živali:

- številke mikročipa ter lokacija in datum odčitavanja/uporabe mikročipa
- ime, vrsta, pasma, spol, barva, datum rojstva in kakršne koli opazne ali razpoznavne posebnosti ali značilnosti hišne živali
- ime in kontaktni podatki lastnika.

ZDRAVLJENJE PROTI TRAKULJI IN DRUGE BOLEZNI

1. Kdaj vaša žival potrebuje zdravljenje proti trakulji?

Zdravljenje proti trakulji se zahteva za hišne živali pred potovanjem na Finsko, Irsko, Malto ali v Združeno kraljestvo.

2. Kaj storiti, če moja hišna žival po potovanju zboli oziroma se bojim, da je bila izpostavljena bolezni?

Če peljete hišno žival v tujino, je lahko izpostavljena boleznim, ki jih v vaši državi ni, na primer boleznim, ki se prenašajo z ugrizi nekaterih klopotov, in zajedavcem, kot so srčne gliste in trakulje. Žival morda ni naravno imuna na takšne bolezni in bi se zato lahko z njo okužila. Nekatere izmed teh bolezni se lahko prenesejo na človeka.

Če vaša hišna žival po povratku iz tujine kaže znake bolezni, obvestite svojega veterinarja, ki bo razmislil o možnosti bolezni ali okužbe, ki je vašo žival prizadela v tujini.

Svetujemo vam, da se še pred odhodom v tujino s svojim veterinarjem posvetujete o zdravstvenem stanju svoje živali in njeni pripravljenosti za potovanje. Glede na to, kam greste, vam bo veterinar svetoval preventivne zdravstvene ali druge ukrepe in vas naučil prepoznati znake slabega zdravja pri hišni živali.

VEČ INFORMACIJ

1. Kje lahko poiščem dodatne informacije?

http://ec.europa.eu/food/animal/liveanimals/pets/index_en.htm (stran je v angleščini)